

Nagy szív egy törékeny testben

Szabadság Aug 13-1949

Louis B. Seltzer, a Cleveland Press főszerkesztője az alábbi pompás kis jellemrajzot írta Emerich Freed, a közszeretettben álló magyar származású szövetségi bíróról.

Nemcsak kicsiny, törékeny termete, de gyermekdeden félénk modora is hozzájárul ahhoz, hogy az ártatlanság és tétováság benyomását keltse. A rendőrség régi Champlain főhadiszállásán oly tökéletesen elveszettnek látszott abban a környezetben, ahol ravaszság, cinizmus és törvénytudás voltak a légkör alkotóelemei. Ha valaki nem tudta róla, hogy jogot végzett ember, könnyen középiskolás fiúnak nézhetne volna.

Joe Royon, és e sorok írója, aki ismerője volt a rendőrség világának, gyakran figyelték, amint fiatalos megjelenésének akadályait leküzdve, a helyzet úra maradt nehéz esetekben.

“Ez a kis ember — mondta Royon, a rendőrügyész elismerően — egy okos fickó. Ha valaha láttam embert, akinek a külseje megtévesztő, akkor ez az. Ez a legokosabb és legügyesebb fickók egyike, akiket valaha is láttam ezen az öreg helyen. Még sokra fogja vinni.

Az “okos fickó” Magyarországról jött, 13 éves korában. Mikor megérkezett, egy szót sem tudott angolul, de hét évvel később, alig husz éves korában, hihetetlen karrierje egyik első lépéseként jogvégzett emberként került ki a Western Reserve egyetemről. Néhány évvel később helyettes megyei ügyész volt.

1933-ban, alig 35 éves korában már Ohio északi kerületének szövetségi bírója volt. Röviddel később, 42 éves korában életfogytiglani kinevezéssel szövetségi bíró volt — egyike a legfiatalabbaknak az ország történetében.

És ez nem csekély eredmény. Egyben élénk szemléltetése annak, hogy mire képes egy ember, ha egyszer elhatározza, hogy leküzdve

külső akadályokat, eléri célját.

Edényt mosogatni, ujságot árulni, rakodómunkásként dolgozni és közben jogot tanulni a hajnali órákig, elég lett volna ahhoz, hogy tesben és lélekben megtörjön egy gyenge testalkatú emigráns fiút, aki súlyban alig volt 125 font és 5 láb 4 magas.

De nem Emerich Freedet, aki tekintetét egy célpontra függesztette. Szenvedélyes akaraerővel küzdött, hogy ügyvéd lehessen, majd pedig — ami akkoriban még elérhetetlen álomnak látszott — a jó bíró, amivé csakugyan lett.

Kilenc éven át törékeny testével, a bíró komor, méltóságteljes palástjába burkolva ült a bírói székben és keményen, hosszú órákon át dolgozott. A kemény munka valahogyan rendeltetésnek látszott életében. Sokat tanult két kiváló bírótársától, Paul Jones és Robert N. Wilkin bíráktól, akiket egyaránt tisztelt mint embereket és jogászokat.

Élete során nem sokat pihent. A jog kemény kenyéradó. És a Egyesült Államok, amely a legnagyobb élményt jelentette számára az emberi szellem gyakorlásában — ez az Amerikai Egyesült Államok, a csoda és áhitat országa volt a 13 éves magyar emigráns gyerek részére. Ő maga a “lehetőségek országának” tekintette fogadott hazáját és sokat ért el benne, meglepően rövid idő alatt.

Azok, akik Freed bírót ma látják munkája közben és ismerik eltökéltségét, hogy nagy bírónak nője ki magát, gyakran kívánták, hogy lassítsa le élete gyorsan forgó motorját. Mert a szellem erős és elszánt, de a test törékeny és gyenge. De a bíró erről nem vesz tudomást. Noha kinevezése egész életére szól, minden egyes esetet úgy bírál el, mintha életpályája függne tőle. Ám nem ez az igazi hajtóerő Freed bíró életében.

Az igazi hajtóerő életében az a tudat, hogy ő az Amerikai Egyesült Államok bírója. E tény mellett semmi más nem számít. Semmi más nem volt és nem lehet fontos.

Őnök azt fogják mondani, hogy mindez fenntartás nélküli dicséret a kis fickó részére, aki nagy ember lett egy nagy országban. Mert testben csak 125 font és 5 láb 4, de a szíve egy atlétáé — a szíve, amelynek minden dobbanásával szereti a jogot, a bírászkodást és ezt az országot. Ugy szereti, hogy az már fáj.

Élete példa arra, hogy mit lehet elérni, ha megvan az akarat — példa mindnyájunk részére. Talán elsősorban a mai nemzedék, a fiatal fiúk és lányok részére, akik mindig a nehézségeket látják csak maguk előtt életük kezdetén. Emerich Freed bíró élete elsősorban az ő számukra példaadás.